

Research Paper

Designing a paradigm model of operationalizing entrepreneurship among sport sciences students

Mohammadali Noudehi¹, Tayyebeh Yanpi²

1. Associate Professor in Sports Management, Department of Physical Education, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran.
2. PhD Student in Sports Management, Faculty of Sports Sciences, University of Mazandaran, Babolsar, Iran.

Received: 3 February 2022

Accepted: 28 May 2022

Extended Abstract

Summary

The purpose of this research work was to design a paradigm model of operationalizing entrepreneurship among sports sciences students. The research method was carried out using the framework of the qualitative approach and using the foundation's data analysis method with the Strauss and Corbin method. The findings show that in the paradigm model, 28 concepts were identified in factors such as causal, contextual, intervening, strategy, and consequence. It can be said that the university has the necessary platforms such as having an entrepreneurship consultant from among the executive faculty members, holding entrepreneurship festivals, holding startup courses, and financial support for students' entrepreneurial ideas, and it can be effective in facilitating the operationalization of their entrepreneurial thoughts.

Introduction

Today, the importance of human resources in various processes is recognized as an important factor. Human resources are as a capital that is recognized as a valuable driving force in all different organizations. Human capital has skill, ability, experience, motivation, and knowledge acquisition (1). Basically, entrepreneurship is the basis of economic development, which is expressed as a source of employment and income (2). Entrepreneurship is considered as the third mission of universities because it aims to reflect its contributions to the society (3). The university can create a rich environment that can provide information and reliable role models, emotional support, and psychological and material resources more important for honoring an entrepreneurial behavior. A university's entrepreneurial educational support such as entrepreneurship courses, tutorials, and lectures can help the students acquire information and gather additional entrepreneurial knowledge, skills, and capacities. It also allows the students to connect with influential people including entrepreneurial investors, suppliers, distributors, and potential customers (4). Despite the alarming unemployment situation of university graduates in the country, sports has a suitable and diverse place to create employment and create new opportunities for economic activities, which by knowing the work fields in which new opportunities can be introduced to the youth and the society. Therefore, the purpose of this research work was to design a paradigm model of operationalizing entrepreneurship among the sports sciences students.

Methodology and Approach

The research method is exploratory in terms of its nature, and inductive in terms of data collection method, and it is of the qualitative research type, which is collected by the foundation data method based on the guidelines suggested by Strauss and Corbin. The participants of this research work included

academic and entrepreneurial experts, who could provide valuable information to the researcher. In this regard, the samples of the qualitative part of this research work included 20 people from science and technology park officials, scientific professors of the physical education faculty, sports entrepreneur students, CEO of the industrial estates company, and an entrepreneurship instructor and consultant. At the end, a paradigm model was designed.

Results and Conclusion

The sports science students use opportunities, take risks, solve problems, and create careers for themselves. They need to take risks in creating and commercializing innovative technologies in a way that a big businesses cannot. Sometimes these technologies open entirely new markets, and revolutionize industries. Therefore, universities target the field of entrepreneurship and pay more attention to the sports and economic industry; sports science students can have smooth ways to create a job. By applying the mentioned solutions, the university managers and professors can help the progress of sports science students in the direction of developing entrepreneurship and making it operational.

Keywords: Business opportunities, social competence, need assessment, employment generation, sports science students.

Ethical Considerations: Compliance with Research Ethical Guidelines. In this study, the research articles that observed ethical points were used and an attempt to clearly report the results of previous studies with no bias. Honesty and fidelity have also been observed in the analysis of texts and citations

Funding: This study received no funding from public, commercial, or nonprofit organizations.

Authors' Contributions: All authors have participated in designing, implementing and writing all parts of the present study.

Conflicts of interest: The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgement: We thank all those who helped us in this study.

References

1. Razavi S M J, Talebpour M, Azimzadeh S M, Mohammadkazemi R. Identifying and Prioritizing Factors Involved in Human Capital Development in Iran's Sports Production Firms using Multi-Criteria Analysis and Copland's Approach. *Journal of Human Resource Management in Sport*. 2020;8(1):1-17.
2. Akinbola O A, Ogunnaike O O, Amahian A B. The influence of contextual factors on entrepreneurial intention of university students in Nigeria. *Creating Global Competitive Economies*. 2020;1:1-3.
3. Anwar I, Thoudam P, Saleem I. Role of entrepreneurial education in shaping entrepreneurial intention among university students: Testing the hypotheses using mediation and moderation approach. *Journal of Education for Business*. 2022;97(1):8-20.
4. Boldureanu G, Ionescu A M, Bercu A-M, Bedrule-Grigoruță M V, Boldureanu D. Entrepreneurship education through successful entrepreneurial models in higher education institutions. *Sustainability*. 2020;12(3):1267.

To cite this article:

Noudehi M, Yanpi T. Designing a paradigm model of operationalizing entrepreneurship among sport sciences students. *Mudiriyyat-i manabi-i insani dar varzish (Human Resource Management in Sport)*. 2022; 9(2):457-479. <https://doi.org/10.22044/shm.2022.11397.2410>

Corresponding Author: **Tayyebeh Yanpi**

E-mail: tayyebeh.yanpi1396@gmail.com

طراحی مدل پارادایمی عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی

محمدعلی نوده‌ی^۱، طیبه یانپی^۲

۱. استادیار مدیریت ورزشی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران.

۲. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران.

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۰۷

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۱۴

چکیده

هدف: هدف کلی این پژوهش طراحی مدل پارادایمی عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی بود. **روش‌شناسی:** این پژوهش در چهارچوب رویکرد کیفی و با به‌کارگیری روش نظریه داده بنیاد با روش استرواس و کوربین انجام شد. مشارکت‌کنندگان شامل، خبرگان دانشگاهی و کارآفرینی بودند. نمونه پژوهش ۲۰ نفر شامل؛ مسئولین پارک علم و فناوری، اساتید علمی دانشکده تربیت‌بدنی، دانشجویان علوم ورزشی، دانشجویان دکتری تربیت‌بدنی و کارآفرین ورزشی، مدرس کسب‌وکار و عضو هیئت ارزیاب راهبردی شغلی، کارآفرین در صنعت ورزش، مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی، مسئولین اداره کل ورزش و جوانان و مدرس و مشاوره کارآفرینی بود. برای نمونه‌گیری از روش هدفمند و در دسترس استفاده شد. جهت گردآوری داده‌ها از مصاحبه نیمه ساختاریافته استفاده گردید و تا رسیدن به اشباع نظری انجام و بعد از آن مصاحبه‌ها متوقف شد. در مرحله بعد کدهای استخراج‌شده در شرایط علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر، راهبردی و پیامدها جاگذاری شده و با استفاده از کدگذاری انتخابی ارتباط بین عوامل انجام شد.

یافته‌ها: در الگوی نهایی که براساس کدگذاری و تحلیل داده‌ها شکل گرفت؛ عوامل علی (ویژگی‌های کارآفرینانه دانشجویان، فقدان دانش کارآفرینی و برنامه‌ریزی برای اقدام) سبب توجه به پدیده محوری (توسعه مهارت‌های کارآفرینی در دانشجویان علوم ورزشی) و راهبردها و اقدامات استفاده از آن (تغییر تفکر مدیریت، توسعه تعاون، تکنولوژی راهبردی، حامی مالی، عوامل حقوقی و قانونی، اشتغال‌زایی و تخصص کارآفرینی) با لحاظ عوامل مداخله‌گر (موانع حمایتی، موانع آموزشی، موانع مالی، موانع مدیریت و قانونی، موانع نوآوری، موانع تعاملی و محدودیت نیازسنجی) و زمینه‌های موجود (ساختار دانشگاه، اطلاعات کارآفرینی، استعدادیابی، عوامل فناورانه، شایستگی اجتماعی، آموزش کارآفرینی، فرصت‌های تجاری و محیط دانشگاه) در تحقیق، پیامدهای مثبتی (ارتقای سطح انگیزشی، اثربخشی اشتغال، اثربخشی سازمانی، پشتیبانی مالی، سرمایه‌گذاری مشترک و توسعه شرکت‌های زایشی) دارد.

نتیجه‌گیری: با توجه اهمیت عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی و نیز موانع شناسایی شده، داشتن مشاور کارآفرینی از بین اعضای هیأت علمی، برگزاری جشنواره‌های کارآفرینی، برگزاری دوره‌های استارت‌آپ و حمایت مالی از ایده‌های کارآفرینی دانشجویان می‌تواند در تسهیل عملیاتی کردن تفکرات کارآفرینی آنان موثر واقع گردد.

واژه‌های کلیدی: فرصت‌های تجاری، شایستگی اجتماعی، نیازسنجی، اشتغال‌زایی، دانشجویان علوم ورزشی.

نویسنده مسئول: طیبه یانپی

تلفن: ۰۹۳۰۱۸۱۸۷۹۱

E - mail: tayyebh.yanpi1396@gmail.com

مقدمه

امروزه پدیده ورزش به عنوان یک ابزار قدرتمند در عرصه‌های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و غیره کاربرد دارد؛ همچنین ورزش یک واقعیت اجتماعی است که جوامع بشری از آن الگو می‌گیرند. یکی از محورهای مهم در ورزش، منابع انسانی آن است، به نحوی که سازمان‌های ورزشی بخش مهمی از اهداف خود را به رشد و توسعه نیروی انسانی قرار می‌دهند (۱). امروزه اهمیت منابع انسانی در فرآیندهای مختلف به عنوان یک عامل مهم شناخته شده است. منابع انسانی به عنوان یک سرمایه است که در تمام سازمان‌های مختلف به عنوان یک نیروی محرکه ارزشمند شناخته می‌شوند و این سرمایه‌های سازمانی، دارای مهارت، توانایی، تجربه، انگیزش و دانش هستند (۲). هر سازمانی به منابع انسانی و نیروی متفکر نیاز دارد تا موجب رشد و توسعه آن سازمان گردد (۳). در بخش ورزش؛ سازمان‌های ورزشی زمانی به موفقیت می‌رسند که منابع انسانی در اولویت کار آنها باشد، نکته قابل توجه این است که سازمان‌های ورزشی به طور فزاینده‌ای در صدد کارآفرینی و نوآوری در حوزه ورزش هستند؛ این کار نیازمند شناخت عوامل و محرک‌های اصلی و مهم منابع انسانی است (۴).

اساساً، کارآفرینی پایه توسعه اقتصادی است که به‌عنوان منبع اشتغال و درآمد بیان می‌شود (۵). با توجه به مشکلات و محدودیت‌های موجود در حوزه اشتغال زایی در دولت‌های مختلف، نهادهای مختلف علاقه بیشتری به کارآفرینی نشان داده‌اند و به آن به‌عنوان شکل احتمالی احیای اقتصادی نگاه می‌کنند. به این معنا، دانشجویان دانشگاه و آینده بالقوه آنها به‌عنوان کارآفرین، حوزه مهمی هستند که باید تحت پوشش قرار گیرد (۶). فعالیت‌های کارآفرینانه به‌عنوان موتور برای توسعه اقتصادی، نیروی محرکه برای نوآوری در نظر گرفته می‌شود. کارآفرینی ایجاد یک سرمایه‌گذاری جدید است که یک مشکل خاص انسان را حل می‌کند، استاندارد زندگی را بهبود می‌بخشد و منجر به خلق ثروت جدید می‌شود (۷)؛ همچنین یک عنصر کلیدی برای هر کشوری است که قصد رقابت در بازار جهانی دانش‌بنیان را دارد، زیرا عموماً به‌عنوان روشی برای ارتقاء رشد اقتصادی، خلاقیت و نوآوری در نظر گرفته شده است. این دیدگاه باعث افزایش علاقه به توسعه برنامه‌های آموزشی برای تشویق و تقویت کارآفرینی شده است (۸). کارآفرینی به‌عنوان مأموریت سوم دانشگاه‌ها در نظر گرفته می‌شود، زیرا هدف آن بازتاب کمک‌های آن به جامعه است (۹). به‌موازات آن دانشجویان به‌عنوان امیدبخش‌ترین منبع کارآفرین در نظر گرفته می‌شوند؛ بنابراین دولت‌های سراسر جهان کارآفرینی را در اولویت خود قرار می‌دهند و یک اکوسیستم کارآفرینانه را با تأمین سیاست، حمایت مالی، آموزش کارآفرینی و ایجاد فضا برای تشویق دانشجویان برای شروع سرمایه‌گذاری آغاز می‌کنند. با این حال، تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی که شروع به کار می‌کنند به‌طور قابل توجهی افزایش نیافته است (۱۰).

در بسیاری از کشورهای جهان، تعداد فزاینده‌ای از فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در بخشی که در آن آموزش دیده‌اند، شغلی پیدا نمی‌کنند (۱۱). جوانان، به‌ویژه فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، که کارآفرین هستند و کسب‌وکار جدیدی راه‌اندازی می‌کنند، گروهی استثنایی و حیاتی در توسعه فعالیت‌های کارآفرینی به شمار می‌روند (۱۱). میزان بیکاری جوانان در کشورهای مختلف یک موضوع نگران‌کننده است. سازمان بین‌المللی کار؛ در سال ۲۰۲۰ گزارش می‌دهد که نرخ بیکاری در سال ۲۰۲۰ به ۱۱/۶ درصد رسیده است. بدون استراتژی‌های مؤثر برای کاهش بیکاری، این وضعیت می‌تواند بدتر شود. دلایل شیوع بیکاری جوانان متعدد است. یکی از دلایل آن فقدان مهارت‌های کارآفرینی و ضعف در اکوسیستم کارآفرینی است (۱۲). برای حل این مشکل از کارآفرینی می‌توان از استراتژی‌های مؤثر استفاده کرد. با توجه به این شرایط، ایجاد و تقویت روحیه کارآفرینی در بین دانشجویان بسیار مهم است. انگیزه‌های مختلفی از جمله؛ نیاز به موفقیت، نیاز به درآمد و ثروت، نیاز به شهرت و از همه مهم‌تر، نیاز به احساس مفید بودن و استقلال را می‌توان نام برد. یکی از مهم‌ترین نیازهای امروزی دانشگاه‌ها، دغدغه‌مند بودن اساتید برای پرورش خلاقیت و مهارت‌های ایده‌پردازی دانشجویان در کنار تحصیلات دانشگاهی است که می‌تواند نگرانی خانواده‌های دانشجویان برای پیشرفت و جلوگیری از شکست تحصیلی آنان را کاهش دهد (۱۳). دانشگاه می‌تواند یک محیط غنی ایجاد کند

که می‌تواند اطلاعات و الگوهای قابل اعتماد، حمایت عاطفی، روانی و منابع مادی اهمیت بیشتری برای تکریم رفتار کارآفرینانه ارائه دهد. حمایت آموزشی کارآفرینانه یک دانشگاه مانند دوره‌های کارآفرینی، آموزش و سخنرانی می‌تواند به دانشجویان در کسب اطلاعات و جمع‌آوری دانش کارآفرینی، مهارت‌ها و ظرفیت‌های اضافی کمک کند؛ همچنین به دانشجویان اجازه می‌دهد با افراد تأثیرگذار از جمله سرمایه‌گذاران کارآفرین، تأمین‌کنندگان، توزیع‌کنندگان، مشتریان بالقوه ارتباط داشته باشند (۱۴). در همین راستا، یکی از رشته‌های دانشگاهی که می‌تواند در ایجاد اشتغال و کارآفرینی برای دانشجویان و فارغ‌التحصیلان نقش مهمی داشته باشد، رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی است و دانشکده‌های علوم ورزشی با توجه به ماهیت و ظرفیت‌های نهفته در این رشته دانشگاهی می‌تواند محلی برای توسعه ایده‌های کارآفرینی در حوزه ورزش فراهم سازد. ورزش یک فرآیند کارآفرینی است؛ زیرا نوآوری و تغییر، عناصر کلیدی ورزش هستند (۱۵). ورزش پایگاهی غنی برای فعالیت‌های کارآفرینی است. ویژگی‌های ذاتی ورزش مانند تعهد، جاه‌طلبی و ذهنیت عملی شرایط حمایتی برای وقوع کارآفرینی را فراهم می‌سازد کارآفرینی مبتنی بر ورزش در سال‌های اخیر به‌عنوان یک سرمایه‌گذاری مشترک بین کارآفرینی و ورزش ظهور پیدا کرده است که عمدتاً بر فعالیت‌های کارآفرینانه سازمان‌های ورزشی تمرکز دارد (۱۶). فعالیت‌های کارآفرینانه در حوزه‌های ورزشی متنوع و در انواع مختلف و پویای کارآفرینی مانند کارآفرینی مبتنی بر جامعه، کارآفرینی شرکتی یا کارآفرینی اجتماعی ظهور پیدا کرده است (۱۷).

سرمایه‌گذاری در صنعت ورزش و تولید محصولات و خدمات آن بسترهای اشتغال را فراهم ساخته و به‌نوعی به تولید ناخالص ملی هم کمک شایانی می‌کند (۱۸). مشاغل گوناگونی در صنعت ورزش وجود دارد مانند، صاحبان باشگاه‌های ورزشی، مجریان سالن‌های ورزشی، مسئولین برگزاری لیگ، صاحبان فروشگاه محصولات ورزشی، نمایندگان فروش بلیت و متخصصان درمان فیزیکی تنها برخی از این موارد هستند. این تحولات در صنعت ورزش به این معنی است که کارآفرینان در حوزه ورزش بیشتر مورد نیاز خواهند بود. می‌توان بیان کرد که اهمیت مؤسسات آموزش تربیت‌بدنی و ورزش و دانشجویانی که آموزش می‌بینند به موازات توسعه صنعت ورزش افزایش می‌یابد. این مورد نشان می‌دهد که کارآفرینانی در این زمینه از نظر سرمایه‌گذاری و توسعه آن به میزان قابل توجهی مورد نیاز خواهد بود (۷)؛ بنابراین کارآفرینی مبتنی بر ورزش اغلب در زمینه ورزش حرفه‌ای مشاهده می‌شود، زیرا امتیازات ورزشی حرفه‌ای خدمات ورزشی را به مصرف‌کنندگان ارائه می‌دهند تا سود کسب کنند و به‌طور همزمان به دنبال افزایش درآمد و افزایش سهم بازار از طریق نوآوری باشند (۱۹).

دانشگاه‌ها به‌عنوان فضای علمی حیاتی برای انتقال و انتشار دانش، زمینه ساز بهبود رشد اقتصادی محسوب می‌شوند که به توسعه کارآفرینان بالقوه کمک می‌کند. این می‌تواند به یک کشور کمک کند تا سطح بیکاری را کاهش دهد و فعالیت‌های کارآفرینی را افزایش دهد (۲۰). اخیراً کارآفرینی به‌عنوان یک کانال کلیدی برای انتقال دانش از دانشگاه و عملیاتی شدن آن در بین دانشجویان و فارغ‌التحصیلان مطرح شده است. تصمیم برای شروع یک کسب‌وکار در بین دانشجویان تابعی از متغیرهای بسیار است که شامل؛ آموزش کارآفرینی، وجود یک محیط حمایتی، تجربیات کارآفرینی والدین، الگوسازی، رفتارهای شخصی دانشجویان و نگرش آن‌ها بر سرمایه‌گذاری جدید است (۲۱).

هنگام تمرکز بر کارآفرینی در جمعیت دانشجویان علوم ورزشی باید توجه داشت که دانشجویان رشته‌های ورزشی بیشتر به دلیل گرایش و آینده شغلی به ورزش و ورزشکاران حرفه‌هایی مانند مربیگری، متخصص فیزیوتراپی، مدیر و غیره را انتخاب کرده و اغلب خود را یک فرد کارآفرین در آینده تصور می‌کنند (۲۲). با توجه به مباحث فوق‌الذکر، پتانسیل کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی و فارغ‌التحصیلان آینده برای موفقیت در حرفه کارآفرینی آشکار است. در حوزه ورزش دانشگاهی ایجاد بسترهای لازم در زمینه شغل‌های جدید در ورزش و به‌کارگیری محصولات و خدمات ورزشی نو می‌تواند کمبودهای حاصل را به فرصت تبدیل کرده و بازار رقابتی را ایجاد کند. با توجه به اینکه رشته‌های مختلفی در بخش ورزش وجود دارد، دانشجویان و

فارغ‌التحصیلان در ورزش می‌توانند در حوزه‌های مختلف مانند ورزشکاری، باشگاه‌های ورزشی، رویدادهای مختلف ورزشی بسترهای مناسب برای اشتغال‌زایی را فراهم سازند (۲۳). کسانی که به دنبال ایجاد حرفه‌ای در زمینه ورزش هستند، عمدتاً به‌عنوان افرادی چابک و از نظر جسمی و ذهنی قوی و همچنین مشتاق و رقابتی در نظر گرفته می‌شوند؛ اما باید به این نکته نیز توجه داشت که این افراد باید ظرفیت استفاده از این توانایی‌ها و مهارت‌ها را در زمینه سایر صنایع مرتبط با ورزش مانند اقتصاد، تجارت، آموزش و مدیریت داشته باشند؛ بنابراین انتظار می‌رود که آن‌ها نیز روحیه کارآفرینی، قدرت تصمیم‌گیری و همچنین خودکارآمدی و قدرت ریسک‌پذیری را برای طی کردن فرآیندهایی که برای رسیدن به اهدافشان در زمینه مربوطه لازم است، داشته باشند (۲۴). در این زمینه کارآفرینی در ورزش می‌تواند از طریق ایجاد کسب‌وکارهای ورزشی در تولید محصولات و خدمات ورزشی باشد. به‌کارگیری برنامه‌های کارآفرینی برای دانشجویان علوم ورزشی می‌تواند راهبردهای اصولی برای ایجاد اشتغال در جامعه را ایجاد کند (۲۲)؛ بنابراین ورزش یکی از صنایع مهمی است که به سرعت در حال توسعه بوده و فرصت‌های کارآفرینی مختلفی را فراهم می‌سازد که باعث ایجاد کسب‌وکارهای گوناگون ورزشی از جمله مشاغل مرتبط با ارائه خدمات ورزشی، تولید تجهیزات ورزشی، کارآفرینی در حوزه مدیریت ورزشی و غیره می‌شود (۲۵). در کنار آن کارآفرینی از طریق دانشجویان علوم ورزشی می‌تواند بر اساس شرایطی همچون شرکت‌های زایشی، ایجاد استارت‌آپ‌های ورزشی، همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان، توانمندسازی دانشجویان، همکاری با شرکت‌های صنعتی و سرمایه‌گذاری در راستای کارآفرینی باشد (۲۶).

کارآفرینی می‌تواند مشکلاتی مانند چالش‌های اجتماعی و محیطی را با راه‌اندازی شرکت‌های جدید و استفاده از فناوری و محصولات جدید حل کند (۲۷). عوامل زمینه‌ای بر قصد کارآفرینی دانشجویان دانشگاه تأثیر دارد؛ یکی از عوامل، حمایت آموزشی است که عمدتاً حاکی از یک محیط دانشگاهی حمایتی است، نشان می‌دهد که اگر دانشگاه دانش و الهام کافی برای کارآفرینی ارائه دهد، امکان انتخاب شغل کارآفرینی در بین دانشجویان افزایش می‌یابد (۲۸). یکی از مؤلفه‌های کلیدی شکل‌دهنده قصد کارآفرینی نگرش نسبت به کارآفرینی است؛ بنابراین، اگر دانشجویان نگرش مثبتی نسبت به کارآفرینی نشان دهند و آن را به‌عنوان یک انتخاب شغلی جذاب، مطلوب، رضایت‌بخش و ارجح در نظر بگیرند، احتمال بیشتری دارد که کارآفرین شوند (۱۰). اگر دانشجویان درک کنند که کارآفرینی مورد حمایت و قدردانی قرار می‌گیرد، براساس نیازهای جامعه در بحث کارآفرینی ورود خواهند کرد (۲۹). جو دانشگاه عامل دیگری در شروع یک حرفه کارآفرینی است، اما همیشه یک عامل تعیین‌کننده برای انتخاب نیست. جو دانشگاه می‌تواند بر قصد انتخاب شغل اثر بگذارد (۳۰). یکی از روش‌های عملیاتی کردن کارآفرینی این است که از کارآفرینان موفق دعوت شود تا در جلسات پرسش و پاسخ با دانشجویان شرکت کنند، روش‌های موفقیت خود را ارائه دهند و تجربیات خود را به اشتراک بگذارند. کارآفرینان دعوت‌شده می‌توانند نمونه‌هایی از نحوه ایجاد و راه‌اندازی مشاغل کوچک را ارائه دهند و به دانشجویان درک واضح‌تری از دنیای کسب‌وکار را ارائه دهند (۳۱). فرولوا^۱ و همکاران (۲۰۲۱) پژوهشی با عنوان مدیریت دانش در آموزش کارآفرینی به‌عنوان مبنایی برای توسعه کسب‌وکار خلاق انجام دادند. برای داشتن انگیزه و کسب مهارت‌های خود مدیریتی، متخصصان و کارآفرینان آینده باید در یک محیط آموزشی با مفهوم جان‌نشین پروری آموزش ببینند (۱۷). کاظمی و همکاران (۲۰۱۴) پژوهشی با عنوان شناسایی فرصت‌های کسب‌وکار (کارآفرینانه) در صنعت ورزش با رویکرد فناوری اطلاعات پرداختند. نتایج حاکی از آن است که فروش کالاهای ورزشی، فروش کتابچه‌ها، تهیه برنامه‌های آموزشی، تبلیغات بازاریابی در حوزه ورزش، تبلیغ برند کسب‌وکارها از طریق مسابقات ورزشی می‌تواند بر کسب‌وکارهای ورزشی و کارآفرینی کمک کند (۳۲). انوار^۲ و همکاران (۲۰۲۱) پژوهشی با عنوان نقش آموزش کارآفرینی در شکل‌دهی به قصد کارآفرینی در بین دانشجویان

1. Frolova
2. Anwar

را انجام دادند. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل نشان داد که آموزش کارآفرینی، شناخت فرصت نه تنها به طور مستقیم بر قصد کارآفرینی تأثیر می‌گذارد، بلکه به طور غیرمستقیم از طریق اثر میانجی خودکارآمدی نیز تأثیر می‌گذارد (۹). لیو^۱ و همکاران (۲۰۲۱) پژوهشی با عنوان چگونه حمایت کارآفرینی دانشگاهی بر قصد کارآفرینی دانشجویان دانشگاه انجام دادند؛ نتایج نشان می‌دهد که دانشجویان از حمایت‌های مختلف کارآفرینی دانشگاهی چندان راضی نیستند. یافته‌ها همچنین نشان می‌دهد که حمایت کارآفرینی دانشگاهی بر اهداف کارآفرینی دانشجویان تأثیر مثبت می‌گذارد، اگرچه این رابطه چندان قوی نیست. علاوه بر این، حمایت کارآفرینی دانشگاهی بر نگرش کارآفرینانه، هنجارهای ذهنی و خودکارآمدی کارآفرینانه تأثیر مثبت می‌گذارد، که به نوبه خود قصد کارآفرینی را تعیین می‌کند (۳۰). علی و ابو^۲ (۲۰۲۰) به بررسی عوامل تعیین‌کننده نیت کارآفرینی دانشجویان پرداختند. نتایج حاکی از آن است که نوآوری و ارزش‌گذاری فرهنگی با قصد کارآفرینی دانشجویان رابطه مثبت و معناداری دارد. این امر نشان می‌دهد که دولت و سیاست‌گذاران باید توسعه محیط‌های کارآفرینی در دانشگاه را تشویق کنند (۶). ریپا^۳ و همکاران (۲۰۲۰) پژوهشی با عنوان اینکه چه عاملی دانشجویان مهندسی دانشگاه را به سمت کارآفرین شدن سوق می‌دهند، انجام دادند. یافته‌ها نشان می‌دهد که قصد و تمایل کارآفرینی تنها به یک محرک منفرد بستگی ندارد، بلکه به تأثیر متقابل عوامل متعددی بستگی دارد؛ همچنین یافته‌ها حاکی از آن بود که فقط آموزش کارآفرینی شرط لازم اما کافی برای کارآفرین شدن نیست (۳۳). حاسن^۴ (۲۰۲۰) پژوهشی با عنوان تأثیر خودکارآمدی کارآفرینی و آموزش آن در بین دانشجویان دانشگاه انجام داد. نتایج حاکی از آن است که تأثیر خودکارآمدی کارآفرینی همراه با آموزش به عنوان عاملی مهم در کمک به دانشجویان برای تقویت کارآفرینی است (۱۹). جونز و جونز^۵ (۲۰۱۴) در پژوهشی دریافتند که دانشجویان علوم ورزشی به دلیل تجربه قبلی در مربیگری یا آموزش ذاتاً به عنوان کارآفرین می‌باشند و رشته‌های ورزشی برای آن‌ها جذابیت بالایی دارد (۲۶). جعفر زاده زرنندی و همکاران (۲۰۱۹) پژوهشی با عنوان جایگاه فناوری اطلاعات در توسعه فرصت‌های کارآفرینی در ورزش را انجام دادند. یافته‌ها حاکی از آن است که کارآفرینان در حوزه ورزش بر این باور هستند که از طریق اینترنت و فضای مجازی می‌توانند فرصت‌های بالقوه‌ای برای کارآفرینی در ورزش ایجاد کنند (۲۱). زیویار و همکاران (۲۰۱۷) پژوهشی با عنوان شناسایی موانع ساختاری کارآفرینی سازمانی در وزارت ورزش و جوانان انجام دادند. نتایج نشان داد که در کارآفرینی سازمانی در اداره ورزش و جوانان هفت مانع شناسایی شد که شامل موانع تحقیق و توسعه، ارزیابی عملکرد اصولی، سیستم پاداش دهی، تصمیم‌گیری، راهبردها، سیستم مالی و ساختار سازمانی است (۳۴).

در حال حاضر مسئله اشتغال به چالشی مهم و حساس تبدیل شده است که صاحب نظران عوامل مختلفی را برای اهمیت این موضوع بیان کرده اند. یکی از اصلی ترین آن، شکاف بین آموزش های موجود و نیازهای واقعی بازار کار است که ارائه آموزش های مناسب می تواند در پر کردن این شکاف مؤثر باشد؛ بنابراین باید حرکتی عظیم در راستای پرورش کارآفرینان در دانشگاه ها به عنوان قطب علمی کشور صورت گیرد که این به معنای اتصال دانشگاه با صنعت و فناوری است. ضمناً، با توسعه آموزش عالی در کشور به ویژه در دو دهه گذشته، جمعیت دانش آموختگان مراکز آموزش عالی با رشدی فزاینده افزایش یافته است. طبق گزارش مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۷، بیش از سه میلیون نفر در سطح کشور بیکار و جویای کار وجود داشته است که سهم قابل توجهی از آنان را دانش آموختگان دانشگاهی تشکیل می‌دهند. از سوی دیگر، با توجه به سیاست‌های دولت مبنی بر کاهش و تعدیل نیروی انسانی در دستگاه‌های دولتی، زمینه‌ای برای جذب دانش آموختگان توسط دولت وجود نداشته و ضرورت دارد، راهکارهای بدیلی برای اشتغال دانش آموختگان در مشاغل غیردولتی فراهم شود (۲۷). در سال‌های اخیر به دلیل بحران فزاینده

1. Lu
2. Ali and Abou
3. Rippa
4. Hassan
5. Jones and Jones

اشتغال نیروهای جویای کار، به خصوص دانش آموختگان دانشگاه‌ها، موضوع کارآفرینی به عنوان عامل محرک توسعه اقتصادی اهمیت زیادی یافته است. با اینکه اقداماتی در حوزه کارآفرینی ورزشی انجام گرفته است، ولی ناکافی است. مرور مطالعات در حوزه کارآفرینی دانشجویان نشان می‌دهد که در زمان حاضر به دلیل مسئله اشتغال دانشجویان این موضوع اهمیت و قابلیت بررسی بیشتری را پیدا کرده است؛ به خصوص در دانش آموختگان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی که به نحوی می‌توان ادعا کرد نیاز به نوآوری و کارآفرینی بیشتری در جامعه دارند، چون با اقشار مختلفی در سطح جامعه در ارتباط می‌باشند که می‌توان با مطالعه و بررسی بیشتر دیدگاه مسئولین و همچنین دانش آموختگان این رشته را در رابطه با کارآفرینی و مهارت‌های مربوطه روشن تر کرد (۲۱). بیشتر صاحب‌نظران، کارآفرینی را شرط بقا و توسعه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی به شمار می‌آورند، زیرا در عصر توسعه فناوری‌های پیشرفته و صنایع دانش محور در اقتصاد جهانی، منطقه‌ای، ملی و حتی محلی، فقط از طریق تقویت و تعامل دانشگاه و بنگاه است که می‌توان با بحران‌های گسترده کنونی مقابله کرد. در واقع، کارآفرینی دانشگاهی برای تداوم دو جریان کارآفرینی سازمانی و نظام نوین آموزش عالی و پژوهشی جدید است که مورد توجه تمام کشورهای پیشرفته دنیا قرار گرفته است. توسعه کارآفرینی در میان دانشجویان باعث نظام‌مند کردن فرآیند کارآفرینی و تعمق فرهنگ و الگوهای کارآفرینانه، تسریع رشد اقتصادی از طریق ایجاد شرکت‌ها و مشاغل جدید، تغییر رویکردها و نگرش‌ها درباره کارآفرینی، نوآوری در مشاغل، توسعه و تحریک مهارت‌های کارآفرینانه در طول تحصیل و آماده کردن دانشجویان برای بازار کار پویا و مشارکت در توسعه می‌شود (۲۷).

امروزه، اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی یکی از مشکلات اصلی آموزش عالی در کشور است؛ با وجود وضعیت نگران کننده بیکاری دانش آموختگان دانشگاهی در کشور، ورزش جایگاه مناسب و متنوعی برای ایجاد اشتغال و ایجاد فرصت‌های جدید فعالیت‌های اقتصادی دارد که با شناخت زمینه‌های کاری در آن می‌توان فرصت‌های جدیدی به جوانان و جامعه معرفی کرد تا از آن برای پیشرفت و توسعه اقتصادی اجتماعی بهره گیرند. با وجود انجام مطالعات زیاد در زمینه اشتغال، پژوهش‌های بسیار محدودی در مورد وضعیت اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی به ویژه در حوزه تربیت بدنی و ورزش انجام شده‌اند. افزون بر این، برای کاهش میزان بیکاری دانش آموختگان دانشگاهی، قبل از هر چیز باید عواملی که سبب جلوگیری از این معضل می‌شوند، شناسایی شود؛ اهمیت پژوهش حاضر را می‌توان اینگونه عنوان نمود که شناسایی عوامل مرتبط با اشتغال و کارآفرینی دانشجویان و دانش آموختگان می‌تواند در زمینه اشتغالزایی آنان مؤثر باشد و ضمن اینکه خود فرد کارآفرین وارد بازار کار می‌شود، از آنجایی که هر کارآفرین می‌تواند برای چندین نفر از افراد جامعه ایجاد اشتغال نماید، لذا، حجم بسیار زیادی از معضل بیکاری در کشور کاهش پیدا می‌کند که این موضوع هم به لحاظ اقتصادی و هم به لحاظ روانی آثار مثبت فراوانی را برای جامعه به همراه خواهد داشت؛ بنابراین، با توجه به موارد بیان شده اگر بحث کارآفرینی به ویژه کارآفرینی ورزشی در کشور جدی گرفته شود، باید نظام آموزشی به سویی هدایت شود که دانش آموختگان ویژگی‌های کارآفرینی داشته باشند؛ با وجود اهمیت موضوع عملیاتی شدن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی و تغییر میسر دانشگاه از تئوریک بودن کارآفرینی بر عملیاتی شدن آن؛ صنعت ورزش می‌تواند باعث ایجاد کسب‌وکارهای مختلف شود. دانشجویان علوم ورزشی بسته به نیازهای جامعه ورزش می‌توانند در حوزه‌های مختلف ایده‌ها و خلاقیت‌های نوینی را ایجاد کنند؛ همچنین فرصت‌های شغلی و افزایش رقابت را نیز فراهم می‌کنند. با توجه به این موارد تقویت کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی و عملیاتی کردن آن نیاز به یک سیاست دوجانبه دارد که باید بر وضعیت فعلی و چشم‌انداز آینده ورزش تمرکز داشت. هرگونه ابزار و روش موجود برای ارتقای مهارت‌های عملی دانشجویان علوم ورزشی در طول تحصیل کمک شایانی به تسهیل انتقال به بازار کار برای همه نوع فارغ‌التحصیلان آینده خواهد کرد؛ بنابراین، پژوهش حاضر در صدد است تا به این عامل پاسخ دهد که چه عواملی کارآفرینی در ورزش را در بین دانشجویان علوم ورزشی و مسئولین دانشگاه افزایش می‌دهد؟

روش‌شناسی

روش تحقیق از لحاظ ماهیت، اکتشافی و از نظر روش گردآوری داده‌ها استقرایی و از نوع پژوهش‌های کیفی است که به روش داده بنیاد، مبتنی بر دستورالعمل پیشنهاد شده از سوی استراوس و کوربین^۱ انجام شده است. مشارکت کنندگان این پژوهش شامل خبرگان دانشگاهی و کارآفرینی بودند که می‌توانستند اطلاعات با ارزشی در اختیار پژوهشگر قرار دهند. در این راستا، نمونه‌های بخش کیفی این پژوهش شامل ۲۰ نفر از مسئولین پارک علم و فناوری، اساتید علمی دانشکده تربیت‌بدنی، دانشجویان کارآفرین ورزشی، مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی و مدرس و مشاور کارآفرینی بودند. از آنجایی که هدف پژوهش عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی بود، از این نظر شیوه انتخاب آنها هدفمند بود؛ بنابراین، برای انتخاب مشارکت‌کنندگان دو ملاک، به شرح ذیل اتخاذ شد که داشتن یکی از این دو شرط الزامی بود:

تخصص علمی: افرادی که دانش کافی در زمینه مباحث کارآفرینی داشتند. افرادی که رشته تحصیلی آنها در حوزه علوم ورزشی و کارآفرینی بود.

تجربه عملی: افرادی که حداقل ۵ سال سابقه کار اجرایی در حوزه کارآفرینی، تدریس در دانشگاه و دوره‌های مرتبط با کارآفرینی داشتند و یا خود کارآفرین بودند.

در این پژوهش از راهبرد نمونه‌گزینی ترکیبی متوالی یعنی نمونه‌گیری هدفمند و در دسترس استفاده شد. جهت گردآوری داده‌ها در بخش کیفی با افراد متخصص و آگاه به موضوع پژوهش مصاحبه‌نیمه ساختاریافته انجام شد؛ پس از انجام ۱۷ مصاحبه، محقق به این نتیجه رسید که موارد جدیدی از سمت مصاحبه‌شوندگان بیان نمی‌شود و تقریباً نکات مطرح شده تکراری هستند، لیکن برای اطمینان بیشتر با ۳ نفر دیگر نیز مصاحبه‌ها ادامه پیدا کرد و محقق مطمئن شد که نکته جدیدی از مصاحبه‌ها به دست نمی‌آید و به اشباع نظری رسیده است و لذا فرایند انجام مصاحبه‌ها بعد از مصاحبه با نفر بیستم متوقف شد. ابتدا متن مصاحبه‌های انجام‌شده پیاده‌سازی شد و به‌دقت بررسی گردید و نیز به روش تحلیل محتوای کیفی، نکات کلیدی بیان‌شده توسط مصاحبه‌شوندگان یادداشت‌برداری و تلخیص شدند. سپس، نکات به‌دست‌آمده از مصاحبه‌ها دسته‌بندی شدند و مطالب استخراج‌شده از نقطه‌نظرهای مشارکت‌کنندگان در پژوهش پس از انجام مراحل کدگذاری به ارائه الگوی پارادایمی عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی منجر شد.

به منظور تایید نظری تحقیق، نتایج تحلیل به ۴ نفر از مشارکت‌کنندگان نشان داده شد و فرآیند رسیدن به دیگرام برای آنها تشریح گردید. از تکنیک "زاویه بندی"^۲ کریستینسن^۳ هم برای ارزیابی اعتبار و کیفیت یافته‌ها استفاده شده است. بر این مبنای سعی شده است با درگیری مداوم و مستمر ذهنی با داده‌ها، وسعت اطلاعات و عمق اطلاعات امکان پذیر شود. اعتماد در پژوهش کیفی، معادل پایایی در پژوهش کمی به معنی میزان ثبات نتایج به‌دست آمده در شرایط زمانی و مکانی مختلف است و به منظور در نظر گرفتن این معیار در این پژوهش از سه روش متعارف استفاده شد که در نظریه داده بنیاد بسیار متداول هستند که این روش‌ها عبارتند از: کنترل و یا اعتباریابی: توسط مشارکت‌کنندگان در پژوهش که در بالا به آن اشاره شد. مقایسه‌های تحلیلی: به داده‌های خام رجوع شد تا ساخت نظریه با داده‌های خام مقایسه و ارزیابی شود. استفاده از روش ممیزی: چند متخصص نظریه داده‌بنیاد، بر مراحل مختلف کدگذاری، مفهوم‌سازی و استخراج مقولات نظارت دارند. در این پژوهش با استفاده از مستندسازی مفاهیم استخراج شده و کنترل مشارکت‌کنندگان در پژوهش تلاش شد که نشان داده شود یافته‌های حاضر، بی‌طرفانه و منصفانه منعکس شده است؛ همچنین در پژوهش حاضر، پژوهشگر به منظور ثبت اطلاعات حاصل از مصاحبه‌ها، علاوه بر یادداشت رؤس مطالب، با کسب اجازه از فرد مصاحبه‌شونده به ضبط مصاحبه با استفاده از دستگاه ویژه ضبط صدا اقدام نمود؛ همچنین کلیه مصاحبه‌های انجام شده، در کمترین فاصله ممکن ویرایش و کدگذاری گردید.

یافته‌ها

1. Strauss and Corbin
2. riangulaton
3. Christinsen

در این قسمت اطلاعات مصاحبه‌شوندگان در قالب جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. اطلاعات مصاحبه‌شوندگان

Table 1. Information of the interviewees

تعداد	مشارکت کنندگان	
۲	مستولین پارک علم و فناوری	سمت
۴	اساتید علمی دانشکده تربیت‌بدنی	
۳	دانشجویان دکتری تربیت بدنی	
۶	کارآفرین در صنعت ورزش	
۲	مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی	
۳	مدرس و مشاوره کارآفرینی	
۲	کمتر از ۳۰ سال	سن
۶	۳۱ تا ۴۰ سال	
۸	۴۱ تا ۵۰ سال	
۴	بیشتر از ۵۰ سال	
۵	کارشناسی	تحصیلات
۷	کارشناسی ارشد	
۸	دکتری	

برای تحلیل داده‌های به دست آمده از مصاحبه، پس از کدگذاری مصاحبه‌ها، کدها در پنج مقوله عوامل علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر، راهبردی و پیامد دسته‌بندی شد. اغلب پیشنهادها حول محور توجه به عملیاتی شدن کارآفرینی بود؛ در نتیجه پدیده محوری (طراحی مدل پارادایمی عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی) در ادامه روند کار ارائه می‌گردد. نمونه‌ای از متون مصاحبه‌های انجام شده و کدهای استخراج شده در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲. نمونه‌ای از کدهای استخراج شده از مصاحبه‌ها

Table 2. Sample codes extracted from interviews

مصاحبه‌شونده	متن مصاحبه	کدهای استخراج شده
R1	یکی از مسائلی که امروزه در سطح دانشگاه‌ها منجر شده تا دانشجویان و فارغ التحصیلان نتوانند ایده‌های خود را به حالت تجاری سازی درآورند این است که از قوانین و مقررات مربوط به ثبت ایده و اختراع آگاهی ندارند.	کمبود دانش حقوقی مربوط به فرآیند عملیاتی کردن ایده‌ها
R2	تصمیم‌گیری‌های از بالا به پایین در دانشگاه‌ها و عدم توجه کافی به ایده‌ها و نظرات دانشجویان مستعد و خلاق در بروز رفتارهای کارآفرینانه دانشجویان تاثیر منفی دارد.	وابستگی دانشجویان به تصمیم‌گیری‌های مدیران دانشگاه
R3	از جمله ویژگی‌های افراد کارآفرین قدرت چانه زنی و مذاکره کردن است و دانشگاه باید شرایطی را برای پرورش این مهارت‌ها در دانشجویان فراهم کند.	مهارت‌های لازم برای مذاکره
R4	امروزه در سطح دنیا رویدادهای استارت‌آپی بسیار جدی برگزار می‌شود و در توسعه کارآفرینی مثر مثر هستند، ولیکن در سطح دانشگاه‌ها چنین رویدادهایی چندان جدی گرفته نمی‌شود.	برگزاری کم استارت آپ‌های بخش کارآفرینی
R5	بنظر می‌رسد اگر مدیران دانشگاه به دنبال پرورش دانشجویان کارآفرین هستند، باید ساختارهای لازم را در این زمینه در دانشگاه ایجاد کنند.	اصلاح ساختار کارآفرینی در دانشگاه

کشف مقوله‌های شرایط علی

در این مرحله با استفاده از کدگذاری محوری، ۱۵ کد به‌عنوان شرایط عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی شناسایی گردید. از دید محقق سه مقوله؛ ویژگی‌های کارآفرینانه دانشجویان، فقدان دانش کارآفرینی و برنامه‌ریزی برای اقدام به‌عنوان مفاهیم نهایی شرایط علی مشخص شد که در جدول ۳ نشان داده است.

جدول ۳. کدها و مفاهیم علی عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی

Table 3. Causal codes and concepts of operationalizing entrepreneurship among sports science students

مفاهیم	مقوله	ابعاد
مطلبه‌گری دانشجویان برای ایجاد کارآفرینی	ویژگی‌های کارآفرینانه دانشجویان	عوامل علی
تقویت اعتمادبه‌نفس دانشجویان برای ابراز ایده‌ها		
آمادگی دانشجویان با اطلاعات کامل برای ورود بازار کار		
آگاهی از جنبه‌های مختلف کسب‌وکارهای دنیا		
کمبود دانش حقوقی مربوط به فرآیند عملیاتی کردن ایده‌ها	فقدان دانش کارآفرینی	
ضعف در مهارت لازم در عملیاتی کردن مهارت‌های علمی		
کمبود اطلاعات و اطلاع‌رسانی کم در دانشگاه		
دسترسی کم دانشجویان به مشاوران کارآفرین		
آماده‌سازی کم دانشگاه برای ورود دانشجویان به عرصه رقابتی	برنامه‌ریزی برای اقدام	
داشتن برنامه‌های توسعه‌ای		
تأمین نیازهای اطلاعاتی دانشجویان حوزه کارآفرینی		
نحوه اجرای ایده‌های خلاق		
زمان و مکان اجرای کارآفرینی		
برنامه‌ریزی برای عملیات و توسعه		
ثبت کسب‌وکار مسائل حقوقی و فنی آن		

کشف مقوله‌های شرایط زمینه‌ای

در این پژوهش منظور از شرایط زمینه‌ای، شرایط داخلی (درونی) است که بر عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان تربیت‌بدنی تأثیر می‌گذارد. همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌گردد، مفاهیم نهایی در کدگذاری‌های محوری تحت شرایط زمینه‌ای به هشت مفهوم دسته‌بندی شده است. نتایج حاصل از کدگذاری محوری در شرایط زمینه‌ای نشان داد که ساختار دانشگاه، اطلاعات کارآفرینی، استعدادیابی، عوامل فناورانه، شایستگی اجتماعی، آموزش کارآفرینی، فرصت‌های تجاری و محیط دانشگاه از جمله عوامل و رویکرد زمینه‌ای این موضوع می‌باشند.

جدول ۴. کدها و مفاهیم زمینه‌ای عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی

Table 4. Codes and contextual concepts of operationalizing entrepreneurship among sports science students

مفاهیم	مقوله	ابعاد
انعطاف‌پذیری ساختار دانشگاه بر توسعه کارآفرینی ایجاد پارک فناوری در محیط دانشگاه ظرفیت پایین مدیران برای انجام و پذیرش ریسک سرمایه‌گذاری دانشگاه در بخش کارآفرینی وابستگی دانشجویان به تصمیم‌گیری‌های مدیران دانشگاه ارائه خدمات به دانشجویان مستعد به‌کارگیری آیین‌نامه‌های اجرایی	ساختار دانشگاه	عوامل زمینه‌ای
پایین بودن سطح سواد و تجربه کاری دانشجویان برای کارآفرینی توسعه تیم‌های کارآفرینی	اطلاعات کارآفرینی	
فراهم‌سازی زمینه‌ای برای خودشناسی شغلی دانشجویان توسعه فرهنگ کارآفرینی در بین دانشجویان فراهم‌سازی بستر مناسب برای تحقیقات دانشجویان	استعدادیابی	
پیشرفت فناوری در کسب‌وکارهای ورزشی بهره‌گیری از فناوری‌های نوین برای ایجاد کارآفرینی بکارگیری متخصصین با مهارت‌های مختلف ایجاد پژوهش‌های فناوری محور در ورزش	عوامل فناورانه	
مهارت حفظ روابط اجتماعی مهارت‌های لازم برای مذاکره	شایستگی اجتماعی	
خوداشتغالی در بین دانشجویان کاهش بیکاری دانشجویان توسعه کارآفرینی در جوامع مختلف کاهش تعداد مشاغل شکست‌خورده مهارت ایجاد مشاغل مختلف نحوه شناسایی فرصت‌های تجاری تهیه مطالعات امکان‌سنجی	آموزش کارآفرینی	
متقاعدسازی و مذاکره با مدیران صنایع مختلف بازاریابی و شناسایی نیازها و خواسته‌های بازار هدف آمادگی برای فرصت‌ها و مشکلات موجود در بازار ایجاد ایده‌های جدید به‌روز بودن با تغییرات بازار متناسب بودن توانایی دانشجویان با بازار کار فراهم‌سازی زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری توجه به قوانین مالکیت فکری ایجاد مراکز نوآوری ایجاد بخش تحقیق و توسعه	فرصت‌های تجاری	
ایجاد محیط خلاق فضاسازی برای توسعه ایده‌ها ایجاد کسب‌وکارهای جدید ایجاد محیط انگیزشی برای کسب‌وکار خدمات مشاوره‌ای برای کارآفرینان	محیط دانشگاه	

به منظور اجرای موفق این نظام مورد استفاده قرار می‌گیرد. همان طور که در جدول ۶ مشاهده می‌گردد، نتایج حاصل از کدگذاری محوری؛ راهبرد و اقدامات مؤثر بر عملیاتی شدن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی نشان داده که پنج مفهوم، تغییر تفکر مدیریت، توسعه تعاون، تفکر راهبردی، جذب حامی مالی، عوامل حقوقی و قانونی و اشتغال‌زایی از جمله راهبردهای مؤثر می‌باشند.

جدول ۶. کدها و مفاهیم راهبردها عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی

Table 6. Codes and concepts of strategies to operationalize entrepreneurship among sports science students

ابعاد	مقوله	مفاهیم
راهبرد	تعبیر تفکر مدیریت	اصلاح ساختار کارآفرینی در دانشگاه دارا بودن طرح شفاف برای عملیاتی سازی کارآفرینی ایجاد فضای کسب و کار در دانشگاه داشتن استراتژی رقابتی در توسعه و عملیاتی سازی
توسعه تعاون		حمایت مستقیم و غیرمستقیم دانشگاه و صنعت به کارگیری شرکت‌های وابسته به نوآوری‌های درون دانشگاهی به کارگیری نیروهای متخصص در ایجاد عملیاتی کردن کارآفرینی برگزاری جشنواره‌های مختلف در حوزه کارآفرینی تشویق دانشجویان علوم ورزشی با دوره‌های کارآفرینی
تفکر راهبردی		ایجاد باور استراتژیک مسئولین دانشگاه به کارگیری برنامه‌های استراتژیک توسط استادان و مدیران دانشگاه شناخت روش‌های سرمایه‌گذاری برای ایده‌های خلاق جذب درآمدهای حاصل از بیرون دانشگاه
عوامل حقوقی و قانونی		ایجاد زیرساخت حقوقی برای ثبت اختراع کارآفرینان شناسایی دلایل ورزشی برای خرید ایده‌های نوین دانشجویان بودجه اختصاصی برای دانشجویان کارآفرین ایجاد تناسب بین کارآفرینی و سیاست‌های مالی دانشگاه ایجاد ساختار منظم بین وزارت علوم و صنعت هماهنگی با تحولات کارآفرینی در ورزش

کشف مقوله‌های پیامد و اقدامات

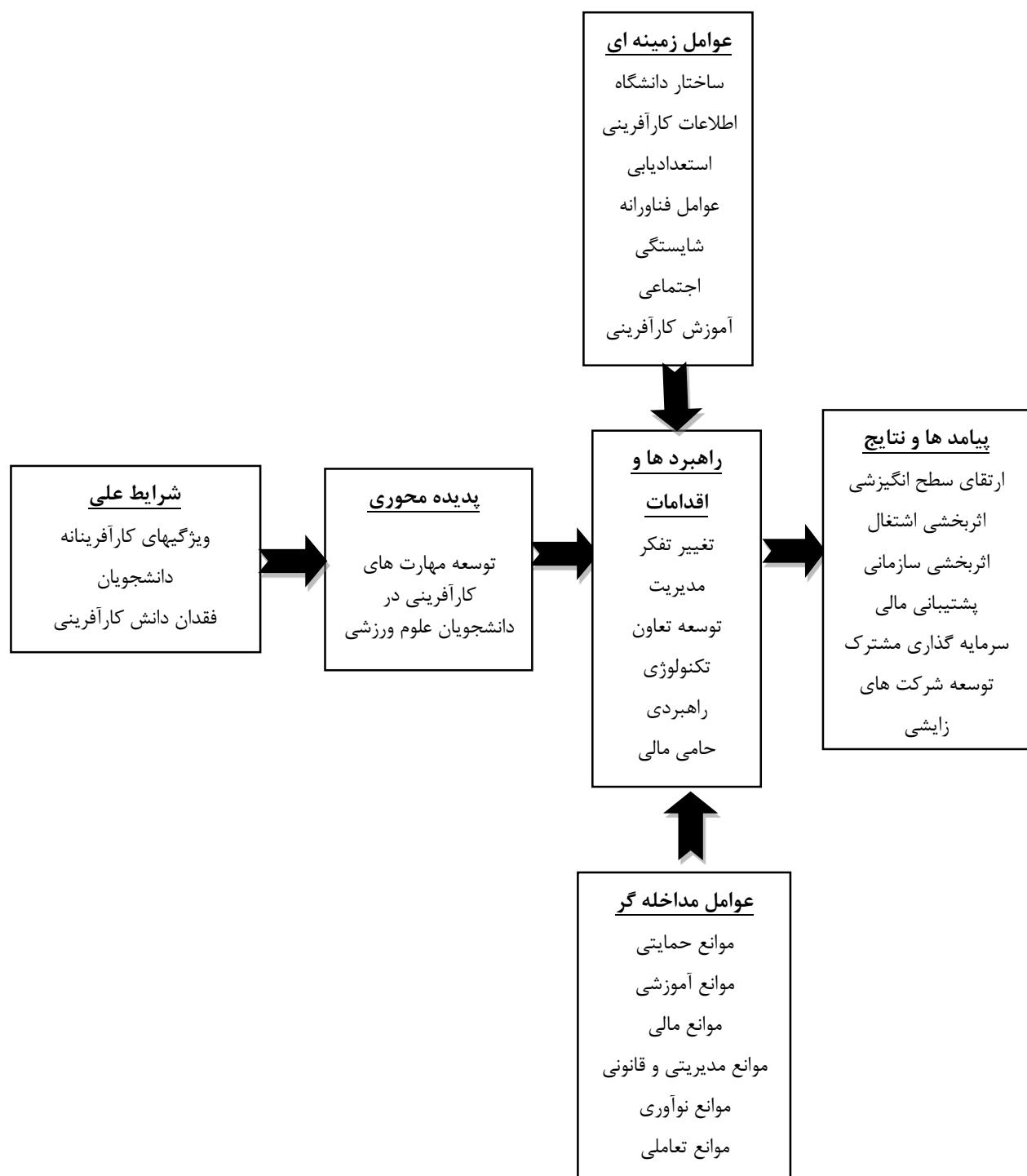
نتایج حاصل از کدگذاری محوری پیامدها و نتایج مؤثر عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی نشان داده که پنج مفهوم شامل ارتقای سطح انگیزشی، اثربخشی اشتغال، اثربخشی سازمانی، پشتیبانی مالی و سرمایه‌گذاری مشترک از جمله پیامدها و نتایج مؤثر می‌باشند که در جدول ۷ نشان داده شد.

جدول ۷. کدها و مفاهیم پیامدهای عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی

Table 7. Codes and concepts of consequences of operationalizing entrepreneurship among sports science students

ابعاد	مقوله	مفاهیم
پیامد	ارتقای سطح انگیزشی	توانایی اجرا و به کارگماری در ایده‌های خلاق
		حضور دانشجویان در استارت آپ های مختلف
		تمایل به استقلال طلبی در بین دانشجویان
		تمایل دانشجویان به خطرپذیری و تحمل شکست
		انعطاف پذیری دانشجویان در شرایط مختلف
اثربخشی اشتغال		ارتقای سطح عمومی و تخصصی در ایجاد کارآفرینی
		قابلیت رقابت محصولات تولیدی دانشجویان با محصولات بازار
		تولید محصولات تولیدشده با استانداردهای موجود
		ایجاد کسب و کار پایدار و ثابت
		اطمینان متقابل بین دانشگاه و دانشجویان
اثربخشی سازمانی		مشارکت فعال در تصمیم گیری‌ها
		نظام ارزیابی مناسب و اثربخش
		افزایش رقابت کارآفرینی در بین دانشجویان
		همسو بودن اهداف دانشگاه با بازار کار
		رقابت در میان دانشجویان دانشگاه‌های مختلف
پشتیبانی مالی		مکانیسم‌هایی برای شکستن مرزهای سنتی
		استراتژی مالی پایدار دانشگاه برای حمایت از کارآفرینی
سرمایه‌گذاری مشترک		مشوق و پاداش برای دانشجویان
		ارتباط و تعامل روسای دانشگاه با بخش صنعت، معدن و تجارت
		همکاری با کارآفرینان کشوری برای شروع فعالیت
		تشویق دولت از کارآفرینان برای تأسیس شرکت
		روابط تجاری/خارجی برای تبادل دانش
		پشتیبانی پارک‌های علم و فناوری از کارآفرینی
		افزایش تقاضای مدیران صنایع از ایده‌های دانشجویان
		بهره‌گیری از نمایندگی‌های مرتبط برای ایجاد کسب و کار

الگوی پارادایمی تحلیل کیفی عوامل مؤثر بر روند عملیاتی شدن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی در شکل ۱ نشان داده شد. شرایط علی، ضرورت‌های پدیده محوری را که شرایط عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان را نشان می‌دهند و راهبردها با توجه به شرایط زمینه‌ای و عوامل مداخله‌گر تعیین شد؛ در نتیجه، پیامدهای حاصل از عملیاتی کردن کارآفرین در بین دانشجویان علوم ورزشی بر توسعه اشتغال تأثیرگذار است.

شکل ۱. طراحی مدل پارادایمی عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی

Figure 1. Designing a paradigm model of operationalizing entrepreneurship among sports sciences students

بحث و نتیجه گیری

در حال حاضر، با افزایش بیکاری در بین جوانان، بسیاری از سازمان‌ها به بخش کارآفرینی به عنوان یک عنصر حیاتی برای افزایش موفقیت توجه می‌کنند. در کنار آن، کارآفرینی از منابع مهم و پایان ناپذیر است که منبع اصلی آن منابع انسانی است؛ تا زمانی که منابع انسانی متخصص در حوزه کارآفرینی دانشگاه‌ها پرورش داده شود رفاه و توسعه اقتصادی قدرت بیشتری خواهد گرفت (۳۵). کارآفرینی در ورزش نقش بسیار مهمی در افزایش تقاضای افراد برای ایجاد کسب و کارها و شغل‌های مختلف دارد.

دانشگاه‌ها با اتخاذ سیاست‌های آموزشی اصولی و مناسب می‌توانند در ارتقای سطح منابع انسانی کمک شایانی داشته باشد. دانشگاه می‌تواند با زمینه سازی اصولی در حیطه ورزش محدودیت‌های حاکم را از سر راه دانشجویان برداشته و ایده‌های مختلف کارآفرینی را با مشاوره‌های درست ارتقا دهد؛ همچنین دانشجویان به عنوان یک منبع انسانی قدرتمند می‌توانند کسب و کارهایی در صنعت ورزش ایجاد کنند.

یکی از اهداف ایجاد مراکز آموزش عالی، آماده‌سازی دانشجویان با مهارت‌های شخصی و تخصصی است. دانشگاه باید مکانی برای آموزش این مهارت‌ها باشد (۶). کارآفرینی در بخش ورزش از طریق دانشجویان علوم ورزشی نقش کلیدی در افزایش تقاضا برای متخصصان ورزشی که دارای مهارت‌های کارآفرینی هستند ایفا می‌کند (۳۳). بخش ورزش یک صنعت بادوام است و قادر به ایجاد مشاغل جدید و ایجاد فعالیت اقتصادی است. از این رو، اکنون زمان مناسبی برای دانشجویان علوم ورزشی است تا کارآفرین شوند و با چالش‌های بازار کار فعلی که با بی‌ثباتی اقتصادی همراه است، کنار بیایند. بخش ورزش به دلیل ماهیت خود فرصت‌های متعددی را فراهم می‌کند. کارآفرینی ورزشی با ایفای نقش مؤثر در توسعه کسب‌وکار، اشتغال، رفاه و سلامت جسمی و روانی می‌تواند نقش بسیار مهمی در توسعه کشور ایفا کند. بخش ورزش دارای زمینه‌های مختلفی است که خدمات، تولیدات و سایر ویژگی‌های مرتبط با ورزش را می‌توان در آن گنجانده، بنابراین فرصت‌های کارآفرینی در بخش ورزش بسیار زیاد و گسترده است. از این رو، صنعت ورزش به دلیل ویژگی‌های این بخش و بازار اقتصادی فعلی، به‌طور فزاینده‌ای به دانش‌آموختگان با مهارت‌های کارآفرینی نیاز دارد. دانشگاه‌ها باید دانش‌آموختگان خود را با مهارت‌های مرتبط با کسب و کارهای مختلف در بخش صنعت آشنا کنند و لذا، در تحقیق حاضر سعی شد تا عوامل مؤثر بر عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی مورد شناسایی قرار گیرد.

با توجه به یافته‌های به دست آمده، نتایج حاصل از مدل پارادایمی نشان می‌دهد که ویژگی‌های کارآفرینانه دانشجو، فقدان دانش کارآفرینی، برنامه‌ریزی برای اقدام به‌عنوان شرایط علی شناسایی شدند. پژوهش‌های انجام شده توسط شیروکوا و همکاران (۲۰۱۶)، ژائو و همکاران (۲۰۲۰) و جونز و جونز (۲۰۱۴)، (۳۶، ۳۷، ۲۶) نیز همسو با یافته‌های تحقیق حاضر به این موارد اشاره کرده‌اند. در مقوله شخصیت دانشجویان علوم ورزشی برای کارآفرینی نیاز است که خود دانشجویان برای یادگیری و خلق ایده‌های جدید مطالبه داشته باشند تا بتوانند یک کارآفرین شوند. دانشجوی تربیت‌بدنی نیاز دارد که از طرف اساتید، خانواده و جامعه تشویق شود تا با تقویت اعتمادبه‌نفس بتوانند ایده‌های خود را ابراز کند، همچنین در مقوله شخصیت دانشجو بیان شد که دانشجو باید از جنبه‌های مختلف کسب‌وکارهای دنیای ورزش و نیازهای آن آگاهی داشته و بر اساس آن بتواند برای خود خلاقیت ایجاد کند تا کارآفرین شمرده شود. به عقیده شیروکوا و همکاران (۲۰۱۶) ویژگی شخصیتی دانشجویان یکی از منابع کنترل است که میزان باور افراد مبنی بر اینکه تقویت‌ها به رفتار آن‌ها وابسته است را توصیف می‌کند (۳۶). در این رابطه، ژائو و همکاران (۲۰۲۰) نیز ادعان داشتند که فقدان دانش کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی می‌تواند بر کارآفرین شدن آن‌ها تأثیر بگذارد. زمانی که دانشگاه اطلاع‌رسانی پایینی در زمینه کارآفرینی در اختیار دانشجو قرار می‌دهد، این باعث می‌شود که دانشجو در فضای آموزشی کمتر دغدغه کارآفرین شدن داشته باشد. یک کارآفرین و مشاور می‌تواند به دانشجویان مشاوره دهد و دانشجو را قادر سازد در تمام تصمیمات تجاری شرکت کند (۳۸)؛ همچنین، جونز و جونز (۲۰۱۴) نیز در نتیجه تحقیق خود گزارش کردند که توانمندسازی دانشجویان تربیت بدنی و تقویت ویژگی‌های کارآفرینانه در آنها می‌تواند در این زمینه مؤثر باشد (۲۶). در این راستا، مشاوران کارآفرین در حوزه ورزش می‌توانند دانشجویان علوم ورزشی را ترغیب کنند که دست به کارآفرینی بزنند. این مشاوران می‌توانند بر اساس نیازها و استعدادهای دانشجویان که ممکن است در بخش مدیریتی، بازاریابی، باشگاه‌داری، مریگری، تولید محصولات و خدمات و موارد دیگر باشد به آن‌ها مشاوره دهند؛ که در دانشگاه‌ها این امر کمتر دیده شده است. با توجه به رقابتی شدن بازار کار یکی از مفاهیم علی ضعف دانشگاه‌ها در آماده‌سازی دانشجویان برای ورود به عرصه‌های رقابتی است؛ با توجه به برگزاری مسابقات و لیگ‌های مختلف ورزشی دانشگاه می‌تواند از این زمینه‌ها استفاده کرده تا دانشجویان بتوانند با

بررسی و کنکاش؛ نیازهای بازار را شناسایی و درصدد رفع آن ایده‌های خلاقانه داده که منجر به کارآفرینی شود. برنامه‌ریزی برای اقدام به کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی زمانی عملیاتی خواهد شد که نحوه اجرای ایده‌های خلاق، زمان و مکان اجرای کارآفرینی، برنامه‌ریزی برای عملیات و توسعه و ثبت کسب‌وکار مسائل حقوقی و فنی از طرق مسئولین دانشگاه مورد توجه قرار گیرد. زمانی می‌توان کارآفرینی را در بین دانشجویان علوم ورزشی عملیاتی کرد که محیط دانشگاه این ظرفیت را داشته باشد؛ بنابراین نیاز به ایجاد مراکز نوآوری، ایجاد بخش تحقیق و توسعه در مورد کارآفرینی در ورزش، ایجاد محیط خلاق و پویا از طریق دانشجویان و اساتید، فضا سازی برای توسعه ایده‌ها، ایجاد محیط انگیزشی برای کسب‌وکار و خدمات مشاوره برای کارآفرینان می‌تواند تأثیرگذار باشد؛ بنابراین نیاز است، مسئولین دانشگاه محیطی فراهم سازند که ایده‌های دانشجویان علوم ورزشی به فرصت تبدیل شده و باعث رونق اقتصادی در جامعه شوند.

با توجه به یافته‌های به دست آمده، نتایج حاصل از مدل پارادایمی نشان می‌دهد که ساختار دانشگاه، اطلاعات کارآفرینی، استعدادیابی، عوامل فناورانه، شایستگی اجتماعی، آموزش کارآفرینی، فرصت‌های تجاری و محیط دانشگاه به‌عنوان مقوله‌های زمینه‌ای در عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی شناسایی شدند. در همین رابطه محققان دیگری از جمله: لرنر و همکاران (۲۰۱۹)، لو و همکاران (۲۰۲۱)، جعفرزاده زرنندی و همکاران (۲۰۱۹) و زیویار و همکاران (۲۰۱۷)، (۲۸، ۳۰، ۳۵، ۳۴) همسو با یافته‌های پژوهش حاضر، به نتایج مشابهی دست یافتند. به عقیده لرنر و همکاران (۲۰۱۹) گزارش کردند که حمایت و پشتیبانی از فعالیت‌های دانشجویی و ایده‌های کارآفرینانه آنها از جمله مهم‌ترین لازمه‌های توسعه کارآفرینی در دانشجویان است که باید مدنظر مسئولین قرار بگیرد (۲۸)؛ همچنین، لو و همکاران (۲۰۲۰) نیز اذعان کردند که ایجاد جوی مناسب برای بروز استعدادها و خلاقیت‌های دانشجویان در زمینه کارآفرینی عامل مهمی تلقی می‌شود (۳۰). جعفرزاده زرنندی و همکاران (۲۰۱۹) نیز بر اهمیت توجه به فناوری‌های اطلاعات، اینترنت و فضای مجازی جهت رشد و توسعه کارآفرینی دانشجویان تأکید داشتند (۲۵). زیویار و همکاران (۲۰۱۷) نیز ساختار نامناسب را از جمله موانع موجود برای توسعه فعالیت‌های کارآفرینی برشمردند و تأکید کردند که به منظور توسعه فعالیت‌های کارآفرینی باید ساختار مناسبی نیز وجود داشته باشد (۳۴)؛ بنابراین، می‌توان اذعان نمود که ساختار دانشگاه باید انعطاف‌پذیری لازم برای دانشجویان را داشته باشد. ایجاد پارک فناوری در محیط دانشگاه می‌تواند دانشجویان علوم ورزشی را تشویق کند تا در زمینه‌های تخصصی ورزشی با این مرکز همکاری داشته باشند. در حوزه استعدادیابی می‌توان بیان کرد که با همکاری اساتید و مسئولین دانشگاه می‌توان با توسعه فرهنگ کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی، بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در حوزه‌های مختلف ورزش، می‌توان دانشجویان مستعد را شناسایی کرد. توجه به مقوله شایستگی اجتماعی که شامل مهارت حفظ روابط اجتماعی و نیز مهارت لازم برای مذاکره است، باعث خوداشتغالی دانشجویان علوم ورزشی می‌شود. آموزش کارآفرینی باعث می‌شود که دانشجویان بتوانند برای خود شغل و درآمدی ایجاد کنند. آموزش کارآفرینی تنها بر آموزش کسب‌وکار برای افراد متمرکز نیست و بر اساس تفکر خلاق و تقویت حس اعتمادبه‌نفس بالا و توانمندسازی است؛ بنابراین با آموزش دقیق کارآفرینی از طریق اساتید، مشاوران، متخصصان کارآفرینی این زمینه ایجاد می‌شود که تعداد مشاغل ایجادشده توسط دانشجویان علوم ورزشی در حوزه ورزش کمتر شکست بخورد. دانشجویان علوم ورزشی نیاز دارند تا از فرصت‌های تجاری که پیش روی آنها است، به‌درستی استفاده کنند و این امکان وجود دارد که از این طریق بر عملیاتی شدن ایده‌های آنها به محصول و خدمات کمک کند؛ بنابراین نحوه شناسایی فرصت‌های تجاری، تهیه مطالعات امکان‌سنجی و مذاکره با صنایع مختلف برای فرصت‌سازی، بازاریابی و شناسایی نیازهای روز ورزش، متناسب بودن توانایی دانشجویان علوم ورزشی با بازار کار، فراهم‌سازی زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری و توجه به قوانین مالکیت فکری می‌تواند بر توسعه کارآفرینی کمک شایانی کند. یافته‌ها به این نکته اشاره دارد که اگر دانشگاه در منافع اصلی دانشجویان که توانایی لازم برای ایجاد کسب‌وکار برای خود را مهیا سازند سهمی باشند و ارتباط بین دانشجویان علوم ورزشی و کسب و کارهای

حوزه ورزش برقرار شود، احتمالاً احساس تعلق خاطر در بین دانشجویان ایجاد شده و بر تصمیمات خود برای تقویت کارآفرینی مصمم خواهند بود.

با توجه به یافته‌های به دست آمده، نتایج حاصل از مدل پارادایمی نشان داد که موانع حمایتی، موانع آموزشی، موانع مالی، موانع قانونی، موانع نوآوری، موانع تعاملی و محدودیت نیازسنجی به‌عنوان عوامل مداخله‌گر در عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی شناسایی شد. هم راستا با نتایج تحقیق حاضر پژوهشگران دیگری از جمله ریپا و همکاران (۲۰۲۰)، حاسن (۲۰۲۰)، لرنر و همکاران (۲۰۱۹) و انوار و همکاران (۲۰۲۱)، (۳۳، ۱۹، ۲۸، ۹)، به اهمیت توجه به آموزش‌های کارآفرینی اشاره کرده‌اند؛ همچنین، زیویار و همکاران (۲۰۱۷) کاظمی و همکاران (۲۰۱۴)، (۳۴، ۳۲)، نیز در رابطه با اهمیت توجه به سرمایه‌گذاری و حمایت‌های مالی جهت رشد کارآفرینی در دانشجویان تاکید کرده‌اند. در این رابطه، زیویار (۲۰۱۷) در تحقیق خود موانع کارآفرینی را مورد بررسی قرار داد و موانع تحقیق و توسعه، پاداش دهی و موانع مالی را در عدم توسعه کارآفرینی دانشجویان دخیل دانست (۳۴). در واقع می‌توان ادعا نمود که کم‌توجهی به تجاری‌سازی ایده‌های نوین دانشجویان و حمایت اندک از ثبت اختراع دانشجویان علوم ورزشی باعث می‌شود که انگیزه دانشجویان علوم ورزشی کمتر شود. یکی از عوامل مداخله‌گر ضعف بخش آموزش است که تا آموزش‌های مناسب و کافی از طریق اساتید انجام نشود، دانشجویان علوم ورزشی به دلیل گستردگی حوزه ورزش و گرایش‌های مختلف ورزشی که وجود دارد نمی‌توانند توانمندی‌های لازم برای کارآفرینی را داشته باشند. بنابراین شناخت ناکافی اساتید تربیت‌بدنی از کارآفرینی حوزه ورزش، تأکید بر مدرک‌گرایی تا توجه به کارآفرینی و تئوریک بودن تا عملیاتی شدن دروس ارائه‌شده باعث شده دانشجویان علوم ورزشی کمتر به کارآفرینی گرایش داشته باشند. بخش بعد حمایت‌های مالی است که از طرف دانشگاه باید صورت بگیرد تا دانشجویان علوم ورزشی بتوانند اختراعات یا فناوری‌های به‌روزی را در عرصه ورزش ایجاد کنند؛ بنابراین برای دانشگاه بسیار مهم است که در فعالیت‌های کارآفرینانه خود؛ از طریق یک استراتژی مالی پایدار سرمایه‌گذاری کند، اما خوب نیست که بیش‌ازحد به منابع محدود بودجه عمومی وابسته باشد. دانشگاه‌ها زمانی کارآفرین هستند که از به حداکثر رساندن پتانسیل خود، تنوع بخشیدن به منابع مالی و کاهش وابستگی خود به بودجه دولتی و عمومی نترسند. اگر دانشگاه‌ها بودجه خارجی بیشتری را از طریق خدماتی مانند اشتراک فضا و امکانات دریافت کنند، می‌توانند امتیاز بالایی کسب کنند. موانع قانونی می‌تواند بر توسعه کارآفرینی در بین دانشجویان تأثیرگذار باشد، قوانین سخت در ثبت اختراع برای دانشجویان، کم بودن مدیران ریسک‌پذیر در بخش عملیاتی کردن کارآفرینی، ضعف تبلیغات محصولات تولیدشده توسط دانشگاه و برخورداری کم دانشگاه و دانشجویان از مهارت‌های بخش بازاریابی مواردی هستند که نیاز است مسئولین دانشگاه بیشتر بر آن دقت و توجه داشته باشند. امروزه برگزاری استارت‌های ورزشی می‌تواند بر توسعه ایده‌ها و ثبت اختراعات دانشجویان علوم ورزشی کمک شایانی کند، مسئولین دانشگاه‌ها می‌توانند با برگزاری استارآپ ورزشی از دانشجویان علوم ورزشی بخواهند که ایده‌های خود را در این استارت آپ‌ها مطرح کنند و با ورود شرکت‌های صنعتی، مشاوران و مسئولین ورزش باعث ایجاد بستره و راه‌هایی برای کسب درآمد و کارآفرین موفق شوند. تعاملات کمتر دانشگاه با صنایع دیگر می‌تواند بر کمبود کارآفرینان در حوزه ورزش دامن بزند. مسئولین دانشگاه‌ها می‌توانند با صنایع مختلف که در حوزه تربیت‌بدنی هستند همکاری کنند و زمینه‌های لازم برای آشنایی دانشجویان با کسب و کارهای ورزشی را فراهم کنند.

با توجه به یافته‌های به دست آمده، نتایج حاصل از مدل پارادایمی نشان داد که تغییر تفکر مدیریت، توسعه تعاون، تفکر راهبردی، جذب حامی مالی، عوامل حقوقی و قانونی و اشتغال‌زایی عواملی بود که در بخش راهبردها شناسایی گردید. در همین رابطه، عظیمی دلارستانی و همکاران (۲۰۱۹) نیز گزارش کردند که داشتن تفکر راهبردی بمنظور برنامه ریزی راهبردی و استراتژیک در راه توسعه آموزش در حوزه‌های مختلف علمی و عملی و در نهایت، توسعه کارآفرینی موثر است (۷). جونز و جونز (۲۰۱۴) نیز جذب حامیان مالی و سرمایه‌گذاران برای حمایت از کارآفرینان را مورد تاکید قرار دادند (۲۶)؛ همچنین این یافته‌ها به این نکته اشاره دارد که برای عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی نیاز است که تغییر تفکر مدیریت رخ دهد که

این عامل می‌تواند از طریق اصلاح ساختار کارآفرینی در دانشگاه، دارا بودن طرح شفاف برای کارآفرینی دانشجویان، ایجاد فضای کسب‌وکار در دانشگاه صورت بگیرد. زمانی که دانشگاه به صورت تعاونی برای توسعه کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی تلاش کند، در این هنگام با حمایت‌های مستقیم و غیرمستقیم دانشگاه و صنایع مختلف در بخش ورزش، به کارگماری شرکت‌های وابسته به نوآوری‌های درون دانشگاهی، به کارگیری نیروهای متخصص در ایجاد عملیاتی کردن کارآفرینی، برگزاری جشنواره‌های مختلف در حوزه کارآفرینی و تشویق دانشجویان علوم ورزشی با دوره‌های کارآفرینی می‌توان دانشجویان از طریق رشته‌های مختلف ورزشی ایجاد کنند؛ بنابراین نیاز است که دانشگاه به عنوان مکان آموزشی هر چه بهتر برنامه‌های استراتژیک برای توسعه کارآفرینی ایجاد کند.

با توجه به یافته‌های به دست آمده، نتایج حاصل از مدل پارادایمی نشان داد که ارتقای سطح انگیزشی، اثربخشی اشتغال، اثربخشی سازمانی، پشتیبانی مالی، سرمایه‌گذاری مشترک و توسعه شرکت‌های زایشی عواملی بود که در پیامدهای موجود برای عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی به دست آمد. در همین راستا، پژوهشگران دیگری از جمله: جونز و جونز (۲۰۱۴)، حاسن (۲۰۲۰)، زیویار و همکاران (۲۰۱۷)، (۲۶، ۱۹، ۳۴)، نیز به یافته‌های مشابهی دست یافتند. در همین رابطه، جونز و جونز (۲۰۱۴) نیز عنوان کردند که شرکت‌های زایشی از جمله راهکارهای کارآفرینی دانشجویان علوم ورزشی است که با نتایج تحقیق حاضر همسو است. با توجه به یافته‌های تحقیق می‌تواند اذعان کرد که توانایی اجرا و به کارگماری ایده‌های خلاق با همکاری دانشگاه و دانشجویان علوم ورزشی امکان‌پذیر است (۲۶). حضور دانشجویان در استارت‌آپ‌های مختلف، تمایل به استقلال‌طلبی در بین دانشجویان علوم ورزشی به علت داشتن مهارت‌های علمی و عملی، انعطاف‌پذیری دانشجویان در شرایط مختلف می‌تواند باعث ارتقای سطح انگیزه این دانشجویان شده و از مهارت‌های به دست آمده از دانشگاه بهترین استفاده را داشته باشند. ایجاد انگیزه بیشتر باعث اثربخشی اشتغال می‌شود؛ یعنی دانشجویان علوم ورزشی می‌توانند در صنعت ورزش محصولات و خدمات مفیدی را ارائه دهند که بر ورزش کشور تأثیرگذار باشد. دانشجویان نیاز دارند که اطمینان داشته باشند که دانشگاه از آن‌ها به عنوان کارآفرین حمایت‌های کافی را انجام می‌دهد. اقدام دانشگاه برای سرمایه‌گذاری مشترک با صنایع بیرون مثل اداره‌های ورزش و جوانان، صنایع مرتبط با ورزش، ایجاد محصولات ورزشی، باشگاه‌داری و تعامل با باشگاه‌های مختلف باعث می‌شود که دانشجویان در حین آموزش کارآفرینی بتوانند با این صنایع ارتباط برقرار کنند و مفاهیم تئوری که در حوزه ورزش آموزش می‌بینند را به شکل عملی نیز تجربه کنند؛ همچنین، نیاز است که شرکت‌های زایشی ایجاد شود و با بهره‌گیری از نمایندگی‌های مرتبط برای ایجاد کسب‌وکار در بخش ورزش اقدام گردد.

به‌طور کلی اکثریت دانشجویان تصور مثبتی از کارآفرینی به عنوان یک گزینه شغلی دارند؛ هرچند با توجه به چالش‌هایی مانند کمبود سرمایه اولیه، مهارت‌های ناکافی برای حفظ یک کسب‌وکار و ترس از شکست روبرو هستند. دانشجویان علوم ورزشی با استفاده از فرصت‌ها، پذیرفتن خطرات، حل مشکلات و اقدام عملی، شغلی را برای خود ایجاد می‌کنند. آن‌ها در ایجاد و تجاری‌سازی فناوری‌های نوآورانه به طریقی که مشاغل بزرگ قادر به انجام آن نیستند، نیاز است که ریسک کنند. گاهی اوقات این فناوری‌ها بازارهای کاملاً جدیدی را باز می‌کنند و صنایع را متحول می‌کنند؛ بنابراین باهدف قرار دادن حوزه کارآفرینی و توجه بیشتر بر صنعت ورزش توسط دانشگاه‌ها؛ دانشجویان علوم ورزشی می‌توانند راه‌های همواری برای ایجاد شغل داشته باشند. با به کارگیری راهکارهای بیان‌شده مدیران و اساتید دانشگاه در راستای توسعه کارآفرینی و عملیاتی کردن آن می‌توانند بر پیشرفت دانشجویان علوم ورزشی کمک کنند تا در نهایت بتوان با برنامه‌ریزی راهبردی در این زمینه، اهداف دانشگاه از تئوری بودن به عملیاتی شدن سوق پیدا کند و دانشجویان و فارغ‌التحصیلان تحصیل کرده بیکار در جامعه وجود نداشته باشند. تحقیق حاضر سعی نمود تا با استفاده از نظرات افراد آگاه به موضوع پژوهش، الگوی پارادایمی عملیاتی کردن کارآفرینی در دانشجویان علوم ورزشی را ارائه نماید، با این حال، هر تحقیقی با محدودیت‌هایی نیز همراه است و یکی از محدودیت‌های این تحقیق کم بودن تعداد مشارکت‌کنندگان به عنوان افراد آگاه و خبره درباره موضوع بود که یکی از واقعیت‌های تحقیقات کیفی است و در

پژوهش‌های آینده می‌توان با استفاده از کدهای استخراج شده از مصاحبه‌های تحقیق حاضر، اقدام به تهیه پرسشنامه و بررسی نقش عوامل شناسایی شده در عملیاتی کردن کارآفرینی در دانشجویان علوم ورزشی به صورت یک تحقیق کمی و آزمودنی‌های بیشتر و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزارهای آماری پیشرفته پرداخت؛ همچنین، احتمالاً برخی از افراد به دلایل شخصی و ذهنیت ایجاد رقیب، از ارائه اطلاعات اساسی خودداری می‌کردند و برخی حقایق را کتمان می‌کردند.

در پایان، با توجه به یافته‌های تحقیق حاضر و نیز ضرورت و اهمیت موضوع عملیاتی کردن کارآفرینی در دانشجویان علوم ورزشی پیشنهاد می‌شود، مسئولین برنامه ریزی درسی، بازنگری جدی را در درس‌ها و سرفصل‌های آموزشی در این رشته بعمل آورند و شرایطی را فراهم نمایند که دانشجویان در حین تحصیل ارتباط بیشتری با صنعت و بازار کار پیدا کنند و همچنین، مهارت‌های لازم برای ورود به بازار کار پیدا نمایند. در همین راستا برگزاری دوره‌های استارت‌آپ و یکند در دانشکده‌های تربیت بدنی و فراخوان‌های دانشجویی برای ارائه ایده‌های جدید و کارآفرینانه در حوزه ورزش و فعالیت‌های بدنی نیز پیشنهاد می‌گردد. ضمناً حمایت‌های مالی و معنوی از ایده‌های دانشجویان موجب دلگرمی و افزایش انگیزه آنان برای ورود جدی به فرایند کارآفرینی می‌شود و لذا، پیشنهاد می‌شود، مسئولین دانشگاه و مدیران صنایع زمینه‌های لازم برای حمایت‌های مادی و معنوی خود از دانشجویان را ایجاد نمایند.

ملاحظات اخلاقی

در پژوهش حاضر از مقالات پژوهشی که نکات اخلاقی را رعایت کرده بودند، استفاده شده است و تلاش شد تا در انتقال یافته‌ها و نتایج مطالعات پیشین، شفافیت لازم برای مخاطبان ایجاد گردد و در گزارش نتایج هیچ‌گونه سوگیری انجام نشود. صداقت و امانت‌داری نیز در تحلیل متون و استناددهی رعایت شده است.

حامی مالی

این پژوهش هیچ‌گونه کمک مالی از سازمان‌های تأمین مالی در بخش‌های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرد.

مشارکت نویسندگان

تمام نویسندگان در طراحی، اجرا و نگارش همه بخش‌های پژوهش حاضر، مشارکت داشته‌اند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

بر خود لازم می‌دانیم از تمامی کسانی که در انجام دادن این مطالعه ما را یاری نمودند، قدردانی و سپاسگزاری کنیم.

منابع

1. Badriazarin Y, Talebiannia H, Salmani A. Strategies in the Human Resources Development of Gymnastic Sport. *Sport Management Studies*. 2013;5(19):81-92.
2. Razavi SMJ, Talebpour, M., Azimzadeh, S.M., Mohammadkazemi, R. Identifying and Prioritizing Factors Involved in Human Capital Development in Iran's Sports Production Firms using Multi-Criteria Analysis and Copland's Approach. *Journal of Human Resource Management in Sport*. 2020;8(1):1-17.
3. Jalayee SA, Bakhshandeh H, Esmaili M, Rasooli M. The Role of Human Resources in the Economic Growth of Iran's Sports Industry. *Sport Management Studies*. 2018;10(48):67-88.
4. Hashemi Siavoshani M, Javadipour, M., Hossein Ghorbani, M. Codification of Strategic Human Resource Management Plan in Ministry of Sports and Youth. *Journal of Human Resource Management in Sport*. 2021;8(2):237-53.

5. Akinbola OA, Ogunnaike OO, Amaihian AB. The influence of contextual factors on entrepreneurial intention of university students in Nigeria. *Creating Global Competitive Economies*. 2020;1:1-3.
6. Ali M, Abou E. Determinants of entrepreneurial intention among Sudanese university students. *Management Science Letters*. 2020;10(12):2849-60.
7. Alizadeh ZM, Ehsani M, Kozechian H, Honari H. The environmental factor affecting on sport entrepreneurship. *Sport Management Studies*. 2015;7(29):99-116.
8. Al-Jubari I, Hassan A, Liñán F. Entrepreneurial intention among University students in Malaysia: integrating self-determination theory and the theory of planned behavior. *International entrepreneurship and management journal*. 2019;15(4):1323-42.
9. Anwar I, Thoudam P, Saleem I. Role of entrepreneurial education in shaping entrepreneurial intention among university students: Testing the hypotheses using mediation and moderation approach. *Journal of Education for Business*. 2022;97(1):8-20.
10. Atilgan D, Tukel Y. Sports College Students and Entrepreneurship: An Investigation into Entrepreneurship Tendencies. *International Education Studies*. 2021;14(6):71-81.
11. Ayob AH. Institutions and student entrepreneurship: the effects of economic conditions, culture and education. *Educational Studies*. 2021;47(6):661-79.
12. Azimi Delarestaghi A, Razavi SMH, Boroumand MR. Identifying the effective context conditions of strategic entrepreneurship deployment in sports business. *Sport Management and Development*. 2019;7(4):70-87.
13. Bodolica V, Spraggon M, Badi H. Extracurricular activities and social entrepreneurial leadership of graduating youth in universities from the Middle East. *The International Journal of Management Education*. 2021;19(2):100489.
14. Boldureanu G, Ionescu AM, Bercu A-M, Bedrule-Grigoruță MV, Boldureanu D. Entrepreneurship education through successful entrepreneurial models in higher education institutions. *Sustainability*. 2020;12(3):1267.
15. Chen C-Y, Lin Y-H. Social entrepreneurship in professional sports: antecedents and outcomes from the consumer perspective. *Sustainability*. 2021;13(3):1045.
16. Fragoso R, Rocha-Junior W, Xavier A. Determinant factors of entrepreneurial intention among university students in Brazil and Portugal. *Journal of Small Business & Entrepreneurship*. 2020;32(1):33-57.
17. Frolova Y, Alwaely SA, Nikishina O. Knowledge management in entrepreneurship education as the basis for creative business development. *Sustainability*. 2021;13(3):1167.
18. Hahn D, Minola T, Bosio G, Cassia L. The impact of entrepreneurship education on university students' entrepreneurial skills: a family embeddedness perspective. *Small Business Economics*. 2020;55(1):257-82.
19. Hassan HK. Intention towards social entrepreneurship of university students in an emerging economy: the influence of entrepreneurial self-efficacy and entrepreneurship education. *On the Horizon*. 2020.
20. Hemme F, Morais DG, Bowers MT, Todd JS. Extending sport-based entrepreneurship theory through phenomenological inquiry. *Sport management review*. 2017;20(1):92-104.
21. Honari H, Mandalizadeh Z. Framework of Developing and Explaining an Entrepreneurship Mission Statement in Sport of Iran from the View Point of Sport Experts. *Applied Research in Sport Management*. 2013;2(1):49-61.
22. Hosieni E, Moradi Barzal Abad F, Bazdi Langari M, Maleki A, Shooshinasab P. Identification and Prioritization barriers to entrepreneurship in sport using a combination DEMATEL and network analysis process (ANP). *journal of motor and behavioral sciences*. 2020;3(2):177-86.
23. Iazzolino G, Coniglio IM, Verteramo S, Giglio C. University students and entrepreneurship: An empirical analysis on Italian Universities. *Journal of Entrepreneurship Education*. 2019;22(5):1-16.
24. Iwu CG, Opute PA, Nchu R, Eresia-Eke C, Tengeh RK, Jaiyeoba O, et al. Entrepreneurship education, curriculum and lecturer-competency as antecedents of student entrepreneurial intention. *The International Journal of Management Education*. 2021;19(1):100295.

25. Jafarzadeh Zarandi M, Razaghi ME, Mirza Akbari A. The IT position in the development of entrepreneurship opportunities in sport. *Communication Management in Sport Media*. 2019;6(4):15-28.
26. Jones P, Jones A. Attitudes of Sports Development and Sports Management undergraduate students towards entrepreneurship: A university perspective towards best practice. *Education+ Training*. 2014.
27. Keshavarz L, Mehri Shandi S. Analysis of the Barriers to Entrepreneurship in Sport from the Perspective of MA Students of physical education and sport sciences at the University of Tehran. *Applied Research in Sport Management*. 2021;9(4):163-9.
28. Lerner DA, Verheul I, Thurik R. Entrepreneurship and attention deficit/hyperactivity disorder: a large-scale study involving the clinical condition of ADHD. *Small Business Economics*. 2019;53(2):381-92.
29. Liñán F, Rodríguez-Cohard JC, Rueda-Cantucho JM. Factors affecting entrepreneurial intention levels: a role for education. *International entrepreneurship and management Journal*. 2011;7(2):195-218.
30. Lu G, Song Y, Pan B. How university entrepreneurship support affects college students' entrepreneurial intentions: an empirical analysis from China. *Sustainability*. 2021;13(6):3224.
31. Margaça C, Hernández-Sánchez B, Sánchez-García JC, Cardella GM. The roles of psychological capital and gender in university students' entrepreneurial intentions. *Frontiers in Psychology*. 2021:3847.
32. Mohamadkazemi R, Zaffarian R, Khodayari A, Javadinia M. Identifying Entrepreneurial Business Opportunities in Sports Industry with an IT Approach. *Journal of Entrepreneurship Development*. 2014;7(1):95-112.
33. Rippa P, Ferruzzi G, Holienka M, Capaldo G, Coduras A. What drives university engineering students to become entrepreneurs? Finding different recipes using a configuration approach. *Journal of Small Business Management*. 2020:1-31.
34. Ziviar F, Farahani A, Keshavarz L. Identification of structural Obstacles to Organizational Entrepreneurship in the Ministry of Sport and Youth. *Organizational Culture Management*. 2017;15(1):187-205.
35. Shabani zangeneh F, Hosseini R, Safari M. Designing a Quality Assessment Model with Academic Entrepreneurship Development Approach. *Journal of Research in Educational Science*. 2020;14(50):163-89.
36. Shirokova G, Osiyevskyy O, Bogatyreva K. Exploring the intention-behavior link in student entrepreneurship: Moderating effects of individual and environmental characteristics. *European Management Journal*. 2016;34(4):386-99.
37. Zhao J, Wei G, Chen K-H, Yien J-M. Psychological Capital and university students' entrepreneurial intention in china: mediation effect of entrepreneurial capitals. *Frontiers in psychology*. 2020;10:2984.

به این مقاله این گونه استناد کنید:

نودهی، محمد علی و یانپیی، طیبه (۱۴۰۱). طراحی مدل پارادایمی عملیاتی کردن کارآفرینی در بین دانشجویان علوم ورزشی. مدیریت

منابع انسانی در ورزش، ۹(۲)، ۴۵۷-۴۷۹. <https://doi.org/10.22044/shm.2022.11397.2410>

